

‘आउँदै न जोवन फिरी’

कोरोनाको कहर अब मात्र अनुभव गर्न सकिने भएको छ । विश्व त्राहीमाम भइरहेका बेला कोरोना भाइरसको संक्रमण लकडाउन तेस्रो महिनामा पुग्दा भयावह बनेको हो । पछिल्लो तथ्यांक अनुसार नेपालमा कोरोना संक्रमितको संख्या नौ हजारबाट उकालो लागेको छ । दिनहुँ थपिने र मृत्यु हुनेक्रम पनि तीव्र हुन थालेको छ । यही समय लकडाउन खुकुलो पारिएको छ, यद्यपि लकडाउन कायम छ । तर हाटबजार, सडक, चोक र गल्ली हेर्दा लाग्छ- लकडाउन पूर्णतः हटाइ सकिएको छ । जेठ ३२ गतेसम्म घर-घरमा बसेका मानिस लाग्छ अहिले कोरोनामुक्त भएर सडक, बजार र चोकहरूमा भेला भएका हुन् ।

लकडाउन विश्व स्वास्थ्य संगठनको निषेधात्मक उपचार विधि हो । त्यही भएर विश्वले लकडाउनलाई व्यवहारमा लागू गर्‍यो । ‘लिन जाँदा मात्रै आउँछ’ भनेर मानिसलाई लिन नजान घरमै बसौं भनियो । त्यतिउजेल कोरोना बिस्तारको क्रम पनि न्यून रह्यो । र, जब लिन जान थालियो भाइरस ‘दिन दुईगुना रात चार गुना’ को रफतारमा दौडिन थाल्यो । परिणाम संक्रमित मात्र होइन मृत्युको संख्या पनि उक्लिन थाल्यो । यसकै कारण मृत्यु हुनेको संख्या तेइस पुगिसकेको छ । हाम्रो असावधानी र लापरवाही यस्तै रहने हो भने यसको वृद्धिदर अझै उच्च हुने निश्चित छ । त्यसबेला न कठै भन्ने भेटिने छन् न त दुःखको साथी भन्दै पछि लाग्ने !

उपचार नै नभेटिएको नोबेल कोरोना भाइरसबाट जोगिने एकमात्र उपाय सामाजिक वा भौतिक दूरत्व कायम गर्नु नै हो । दिनहुँजसो लक्षण बदल्दै आएको यसको संक्रमण व्यक्तिबाटै हुने भएकाले एकअर्काबाट दूरी कायम गर्नु नै निरोधात्मक उपाय हो । त्यसका लागि सरकारले शर्त र मापदण्ड बनाएको हो र सबैले त्यसको पालना र मानना गरेर उत्पन्न विपदाबाट जोगिनु पर्ने हो । यही नै बुद्धिमानी हो र नियन्त्रण गर्ने भरपर्दो विधि पनि । आँखाले देख्न, हातले छुन र छाम्न अनि भौतिकताले अलग्याउन नसकिने भाइरस अहिले छयाछयापती भइसकेको छ । हिमालदेखि तराई-उपत्यका र मेचीदेखि कालीसम्मका सबै पालिका क्षेत्रहरू संक्रमणको चपेटामा आइसकेका छन् ।

सरकार भने कोरोनाको कहर प्रारम्भदेखि नै विवादित बन्यो । स्वास्थ्य सामग्री खरिद प्रक्रिया हुँदै क्वारेन्टिन निर्माण, खानपिन, सुरक्षा तथा सेवा प्रवाहको विषयमा आलोचित भयो । यहाँसम्म कि क्वारेन्टिनमा रहेका महिला बलात्कृत समेत हुन पुगे । शंकास्पद व्यक्तिहरूको यथासमय परीक्षण नहुँदा क्वारेन्टिनमै जीवन गुमाउने अवस्था पनि आयो । विदेशबाट उद्धार गरेको भनिएकाहरूले पनि असुरक्षित र उपेक्षित महशुस गर्नु पर्‍यो । उपचार सामग्री खरिददेखि नै कमिशन, अनियमितता र भ्रष्टाचारको खेल शुरू भयो । यी सबैबाट आक्रोशित युवावर्ग भद्र आन्दोलनमा उत्रिए । कुनै वाद, विचार दलसँगको आबद्धता नदेखाइ युवाहरूले राजधानी लगायत देशका प्रमुख शहरहरूमा विरोध प्रदर्शन गरे तर सरकार सबैबाट बेखबर ‘मनमौजी’ हिँडिरहेको छ । यस्तोमा प्रत्येक व्यक्ति स्वयम् सचेत नहुने हो भने भविष्य सुरक्षित हुँदैन । दूरी कायम गर्ने, अत्यावश्यक बाहेक हिँडडुल नगर्ने, सावधानी, सजगता अपनाउनाले मात्र महामारीको कहरबाट जोगिन सकिन्छ । कतै लोकभाखामा सुनिने गरेको ‘आफ्ना र जिउको सम्हार नगरे आउँदै न जोवन फिरी’ गीतको मर्मलाई आत्मसात गरौं । यसमा मात्रै सबैको कल्याण छ ।

चराचुरुङ्गी, नेपाल र निपालेन्सिस

तुलसीराम खरेल

पर्याप्यटनमा जंगल, सिमसारहरूको प्राकृतिक अवरस्थालाई धेरै ठूलो महत्त्व दिइन्छ । खास गरेर बशन्त-गृष्म ऋतुदेखि बर्खासम्म अनि हिउँदमा पृथ्वीको छुट्टै भूगोलबाट आउने चराहरूका लागि प्रजनन केन्द्रहरू बनाइनु आवश्यक हुन्छ ।

प्राकृतिक रूपमा हिन्दूकुष हिमालय क्षेत्रको भण्डै मध्यभागमा अवस्थित नेपाल धेरै प्रकारका जंगली जनावरहरू, चराहरूको प्रजनन केन्द्र एवम् भेटघाट स्थल हो भन्ने कुरा धेरै नेपालीहरूलाई थाहा नहुन पनि सक्छ । टाढा-टाढा धेरै टाढा हिमाल पारी अत्यन्त चिसो उत्तरी ध्रुवीय क्षेत्रबाट मात्र होइन तातो भू-मध्ये रेखीय एबम् दक्षिणी गोलार्द्धबाट पनि हजारौँ माइल यात्रा गरेर चराहरू नेपालमा आइपुग्छन् । पृथ्वीको उत्तरी गोलार्द्धको एसिया महाद्वीपको करिब मध्ये भागमा ठडिएर रहेको हिमालय पर्वतमालाको दक्षिण काखमा रहेको नेपालमा अहिले बशन्त ऋतु समाप्त भएर गृष्म ऋतु सकिन लागेको छ ।

बर्षात ऋतुको शुरुवातसम्म नै नौला चराहरू नेपाली आकाशमा विचरण गरिरहेका छन् । बिहानै ध्यान दिने हो भने धेरै नौला चराका बोलीहरू, भाखाहरू सुन्न सकिन्छ । चराहरूले प्रजननका लागि अनुकूल वातावरणको खोजी गर्दै नेपाल आइपुग्छन् । बच्चा

गुँड बनाउँदैछन् । धेरै चराहरू बच्चा कोरले क्रममा छन् अनि कतिपय चाहिँ बच्चा हुर्काएर फिर्ता यात्रा गर्ने क्रममा छन् । यो मौसममा नेपालमा चराहरू श्रीलंका, भारत, माल्दिभ्स, मलेशिया, थाइल्याण्ड मात्र होइन मध्यपूर्व एसिया, पश्चिम एसिया तथा अफ्रिकी मुलुकहरूबाट पनि आउने गर्दछन् ।

तुलनात्मक रूपमा शितल र लामा दिनहरू चराका लागि आहारबिहार, प्रजननका लागि अति नै उपयुक्त हुने भनिएको छ । नेपाल फोरेस्ट बर्डसस्टेवर स्टेटस एण्ड कन्जर्भेसन पुस्तकका अनुसार नेपालमा आठ सय ९० प्रजातिका चराहरू रहेको उल्लेख छ । ती मध्ये चार सय ५४ प्रजातिका चराहरू जंगलमा रहने प्रकारका छन् । तिनीहरूमध्ये चार सय २३ प्रजातिका चराहरूले मात्र नेपालमा बच्चा कोरले कुरा बताइएको छ । नेपालमा पाइने चराहरू मध्ये ९३ प्रतिशत चराले मात्र नेपालमा बच्चा कोरलेछन् । हिमाल खबर पत्रिकामा पुस्तकको संक्षिप्त चर्चा गर्दै बनस्पतिविद् कमल मादनेले

हेमिल्टन, हुकरहरूका भ्रमण नोटहरू रहेका छन् । जीवजन्तु तथा बनस्पतिहरूका नामकरण गर्दा एउटा नामभित्र दुईवटा शब्दहरू रहेका हुन्छन् । दुई शब्दहरू मध्ये एउटा अन्वेषकको नाम वा स्थानको नामलाई बुझाउनसक्ने गरेर नामाकरण गर्ने चलन रहिआएको छ । नेपालमा पाइने चराहरू मध्ये करिब १५ प्रकारका चराहरूको प्रजातीयनाममा निपालेन्सिस शब्द प्रयोग भएको छ । निपालेन्सिस प्रजातीय नाम पाएका १५ प्रजातिका चराहरू नेपालको सीमा बाहिर त्यति नपाइने तर नेपालमा चाहिँ रैथाने चराहरूको रूपमा पाइने बताइएको छ ।

धेरै निपालेन्सिस चराहरूको नेपाली नाम भने छैन । सामान्यतः विद्यालयका पाठ्यपुस्तकमा तथा सामान्य ज्ञानका कितावहरूमा नेपालमा मात्र पाइने चराको नाम ‘स्प्याडनी ब्याब्लर’ हो भनेर लेखिएको हुन्छ, तर सो नाम पनि हाम्रो मौलिक नाम भने होइन । यसलाई नेपाली अर्थ खोज्दा ‘काँडे भ्याकुर’ भएको हो । यो अंग्रेजीको उच्चारण हो, मौलिक नेपाली नाम भने होइन । त्यसकारण सम्भव भएसम्म निपालेन्सिस चराहरू र अन्य केही हिसाबले महत्वपूर्ण र जान्ने पर्ने चराहरूको नेपाली नाम जुराउन नसकिएको कुरा सम्भवा मुटु कटक्क खान्छ ।

चराहरूको बासस्थान माथिको नाञ्जो हस्तक्षेप आजको सबैभन्दा ठूलो समस्याको रूपमा देखिएको छ । सिमसारहरूको अतिक्रमण र व्यावसायीकरणमा सिमसार माथिको हस्तक्षेप यहाँ उल्लेख गर्ने पर्दछ । अहिले नेपालमा भएका सिमसारहरू यात सामुदायिक वा सरकारी जमिन वा जंगलमा छन् । त्यस्ता सिमसारमा नौका बिहार गराउने, वनभोज स्थल र घुमन्ते पार्क बनाउने लहड्दै चलेको छ । जुन पर्यावरण र चराहरूको प्रजनन लगायतका व्यवहारका लागि हानिकारक छन् । नेपाल पर्याप्यटनको ठूलो सम्भावना बोकेको मुलुक हो । पर्याप्यटनमा जंगल, सिमसारहरूको प्राकृतिक अवस्थालाई धेरै ठूलो महत्त्व दिइन्छ । खास गरेर बशन्त-गृष्म ऋतुदेखि बर्खासम्म अनि हिउँदमा पृथ्वीको छुट्टै भूगोलबाट आउने चराहरूका लागि प्रजनन केन्द्रहरू बनाइनु आवश्यक हुन्छ । उनीहरूको बासस्थान, आहार तथा सुरक्षाबारे सचेत हुनु जरुरी छ । चराविद्हरूका अनुसार नेपालमा ३४ प्रजातिका चराहरू लोप भइसकेका छन् । राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग र नेपाल पंक्षी संरक्षण संघले सार्वजनिक गरेको प्रतिवेदन अनुसार एक सय ४९ प्रजातिका चराचुरुङ्गीहरू संकटापन सूचीमा छन् ।

खाद्यवालीहरूमा अत्याधिक किटनाशक औषधिहरूको प्रयोग, जलवायु परिवर्तन, सिमसारहरूको प्रदूषण तथा अतिक्रमण, वन बिनास, आदि चराहरू संकटमा पर्ने कारणहरू बन्न पुगेका छन् । रैथाने निपालेन्सिस चराहरूको मौलिक नामाकरण चुनौति बनेकै छ । लेसर हवीस्टिड डक, ब्लु टेल्ड बर्ड, अर्जुनक, टुर्डीस, बुसेरस, असेसर, तितु, नेपाल ट्री क्विपर, हुँचल, नेपाल सन बर्ड, भ्याकुर, गिद्ध, आदिको संरक्षणको लागि केन्द्र, प्रदेश तथा स्थानीय सरकार अनि नीजि स्तरबाट कार्यक्रमहरू शुरु गर्न हिलो गर्नुहुन ।

tulasikharel2015@gmail.com

जन्माउँछन्, केही अवस्थामा हुर्काउँछन् अनि सपरिवार आफ्नो पुरानो स्थानमा फर्कन्छन् । चराहरूको उक्त प्रकारको क्रियाकलाप अत्यन्तै चाखलाग्दो हुन्छ । भर्खर मात्र चराविद् क्यारोल इन्स्किप र हेमसागर बरालले ‘नेपाल्स फोरेस्ट बर्डसस्टेवर स्टेटस एण्ड कन्जर्भेसन’ नामक पुस्तक प्रकाशित गरेका छन् । हिमालयन नेचरले प्रकाशित गरेको उक्त पुस्तकको आवरणमा भ्रमाली चरा अन्वेषक देवेन्द्रकुमार खरेल ले खिचेको ‘सिल्भर्ड इयर्ड मेसिया’ नामको चराको तस्विर रहेको छ ।

अहिलेको मौसममा नेपालको तराई मधेस, चुरे महाभारत एवम् भित्री पहाडी स्थानहरू दक्षिण तर्फका राप्ती र ताता स्थानबाट आउने चराचुरुङ्गीका क्रिडास्थल भएका छन् । नेपालका चरा विज्ञ भनेर चिनिने हेमसागर बराल, हरिशरण नेपाली, भरतराज सुब्बाका भनाइहरू अनुसार ज्येष्ठ असार महिनासम्म नै नेपाल चराहरूको गन्तव्यको रूपमा रहन्छ । यसप्रकार अहिले धेरै चराहरू भर्खरै नेपाल भित्रिएका छन्, धेरैले

उक्त पुस्तक नेपाली चराहरूले बच्चा कोरले तरिका र स्थानबारे अध्ययन अनुसन्धान गर्नेहरूका लागि लेटेष्ट इम्पोर्टेन्ट भर्सन भएको बताएका छन् ।

चराहरूले हाम्रो वातावरण सन्तुलनमा निकै ठूलो सहयोग गरिरहेका हुन्छन् । अधिकांश चराहरू इन्सेक्टभोरस अर्थात् किराहरू खाने प्रकारका हुन्छन् । किरा, फट्याङ्गा, लाभे किरा तथा तिनहरूका लाभालाई खाईदिन्छन् । कतिपय बालीहरूका लागि खतरनाक किराहरूलाई मारी दिन्छन् र अप्रतक्षरुपमा सहयोग पुऱ्याइरहेका हुन्छन् । मासुखाने चराहरू अर्थात् सिकारी चराहरूको समेत योगदान छ । गिद्ध जस्ता पंक्षीले मरेका जनावरहरू खाईदिन्छन् र पर्यावरणमा सन्तुलन पुऱ्याउँछन् ।

उन्नाइसौँ शताब्दीमा नेपालका वनस्पतिहरू, जनावरहरू र नेपालको भूगोलको अध्ययनमा आउने विदेशी अन्वेषकहरूले नेपाल होइन निपाल शब्द प्रयोग गर्दथे । उक्त कुराहरूको प्रमाणको लागि क्रिक पेट्रिक,

कोभिड-१९ को जोखिम मूल्याङ्कन गर्न ‘कोभिरा’

अशोक घिमिरे

कोभिड-१९ को व्यक्तिगत तथा स्थानीय जोखिम मूल्याङ्कन गर्न सकिने विधि (कोभिरा) सार्वजनिक गरिएको छ । विभिन्न विषय विज्ञको सहभागितामा साइन्स हब नेपालले निर्माण गरेको यो विधि नेपाल इन्जिनियर्स एसोसिएशनले आइतवार एक कार्यक्रम मार्फत सार्वजनिक गरेको हो ।

सो विधि प्रयोग गर्न डेब्ल्यूडब्ल्यूड कोभिरा डट इन्फो वेबसाइटमा जानुपर्नेछ । वेबसाइटमा आफ्नो तथा आफ्ना परिवारको व्यक्तिगत मूल्याङ्कन गर्न सकिन्छ भने नेपालभित्रका जुनसुकै ठाउँको स्थानीय जोखिम पनि हेर्न सकिन्छ । एसोसिएशनका महासचिव छवि पोखरेलले यस्तो अनुसन्धानमूलक विधिले नेपाल र नेपालीलाई यो महामारीको समयमा जोखिम व्यवस्थापनमा धेरै सहयोग पुग्ने बताउनुभयो । बेलायतको हर्डास्फोल्ड विश्वविद्यालयका प्राध्यापक पदम सिङ्गडाले यस किसिमको जोखिम मूल्याङ्कन विधिले सरकार, समुदाय तथा व्यक्ति स्वयमलाई धेरै उपयोगी हुने बताउनुभयो ।

अनुसन्धानमा आधारित, वैज्ञानिक तथ्य, विधि र प्रमाणका आधारमा तथ्याङ्क विश्लेषण गरी क्षेत्रीय तथा स्थानीय अवस्था समेतलाई समेटेर बहुआयामिक वैज्ञानिक तथा विशेषज्ञ मिलेर बनाइएको यो नै पहिलो ‘एप्लिकेशन’ भएको दावी गरिएको छ । बेलायतको ब्रिस्टोल युनिभर्सिटीमा कार्यरत डा. ऋषिराम पराजुलीले यसको आधार कसरी तयार

गरिएको छ भन्नेबारे प्रस्तुति दिनुभएको थियो । यस विधिले कोभिड संक्रमण भएमा पनि उमेर, लिंग, दीर्घरोगको अवस्थाले आफ्नो जोखिम कति छ, साथै आफ्नो अन्य विविध दैनिक कार्यका आधारमा आफूलाई कोभिड सन सक्ने जोखिम कति छ भन्नेबारे आँकलन गर्नेछ ।

साइन्स हबका अनुसन्धानकर्ता तथा नेपाल खुल्ला विश्वविद्यालयका डा. भोजराज घिमिरेले यसमा प्रयोग भएको प्रविधि, ‘डाटा’ को गोपनीयता तथा सुरक्षा

लगायत निकट भविष्यमा हुने परिमार्जन सम्बन्धी विषयमा जानकारी दिनुभएको थियो । साइन्स हबले यसलाई थप व्यवस्थित गर्दै लैजाने, स्थानीय तहका विविध तथ्याङ्क समुदायस्तरबाटै समेत लिन सकिने तथा बहुभाषामा यो ‘एप्लिकेशन’ निर्माण गर्ने जनाइएको छ ।

कोभिरा के हो र यसको प्रयोग कसरी गर्ने ?
कोभिरा, हाल चलिरहेको कोभिड-१९ महामारीको जोखिम मूल्याङ्कन गर्ने विधि हो । यसमा कुनै पनि

व्यक्तिले आफ्ना वारेमा सोधिएका केही प्रश्नको उत्तर दिएर आफ्नो व्यक्तिगत जोखिम मूल्याङ्कन गर्न सकिनेछ । यसका साथै आफू बसिरहेको क्षेत्रमा कोरोना सनसक्ने जोखिमको अवस्था के छ र आफूलाई सन सक्ने जोखिम कति छ भन्नेबारे पनि मूल्याङ्कन गर्नेछ । यससँगै नेपालका विभिन्न ठाउँमा विविध कारण हुनसक्ने जोखिम मूल्याङ्कन नक्सा पनि राखिएको छ । सामाजिक, आर्थिक, जनस्वास्थ्य, साथै कोरोना फैलनसक्ने जोखिमका हिसाबले कुन क्षेत्र धेरै जोखिममा छ भन्ने पनि देखाइएको छ । यसमा रहेको ‘टोटल रिस्क’ बटनमा ‘क्लिक’ गर्दा नेपालको क्षेत्रगत संयुक्त जोखिम देखाउने छ । कोभिड-१९ को दैनिक अपडेटपत्रात क्षेत्रगत जोखिम परिवर्तन हुनेछन् । यसबाट दैनिकरूपमा जोखिम नक्सा हेर्न सकिनेछ ।

व्यक्तिगत जोखिम मूल्याङ्कन विधि चीन, इटाली, जर्मनी, स्पेन, बेलायत तथा अमेरिकाका मृत्यु भएका करिब ६० हजार व्यक्तिको तथ्याङ्कलाई केलाएर बनाइएको हो । व्यक्तिगत जोखिम व्यक्तिको उमेर तथा दीर्घ रोगमा आधारित छ भने सन सक्ने जोखिम, स्थानीयस्तरमा कोरोना सनने जोखिम तथा व्यक्तिको आफ्ना क्रियाकलापमा निर्भर गर्दछ । यसले जोखिमलाई पाँच तहमा देखाउँछ, अति न्यून, न्यून, मध्यम, उच्च र अति उच्च । वीचमा रहेको सुइले जुन भागमा देखाउँछ, त्यो नै जोखिमको स्तर हुनेछ । कुन अवस्थामा के गर्ने भन्ने सुझाव पनि यसले देखाउनेछ । नेपाल इन्जिनियर्स एसोसिएशनका अध्यक्ष त्रिरत्न बज्राचार्यले वेववार्न मार्फत सो ‘एप्लिकेशन’ सार्वजनिक गर्नुभएको हो ।

चान महमद : सञ्चालक एभरेष्ट सस्तो बजार

'सेवा गर्न सस्तो बजार'

राजगढमा 'एभरेष्ट सस्तो बजार' शुरु गर्न लाग्नुभएको रहेछ । यो बजार कस्तो हुन्छ ?

- अधिकांश जनसाधारण दुई रूपैयाँ सस्तो हुन्छ भन्दै दैनिक प्रयोग हुने घरायसी सामग्री खरिदका लागि भारतका विभिन्न बजार पुग्ने गरेका छन् । यो हामी सबैलाई थाहा छ । अनि यो पनि थाहा छ कि दुई रूपैयाँ सस्तोको लोभमा भारतका विभिन्न बजार सामग्री खरिदका लागि जाँदा कति नेपाली दैनिक रूपमा ठगिइरहेका छन् । एक समयको बर्बादी अनि घुमाउरो पाराले दैनिक हजारौँ नेपाली ठगिइरहेको नजरअन्दाज गर्दै फरक सोचका साथ राजगढमा सस्तो बजारको अवधारणा ल्याएको हो । हुन त यो सोच मेरो पहिलादेखि कै हो । तर, म आफैँ रोजगारीको सिलसिलामा विदेशमा रहेकाले त्यो सोच पूरा हुन सकेको थिएन । अब आफूलाई ठाउँमा केही गर्नुपर्छ भन्ने मान्यताका साथ बाह्रदशौँ-३ राजगढ बजारमा 'एभरेष्ट सस्तो बजार' सञ्चालनमा ल्याउन लागेको हो । यहाँ दैनिक रूपमा प्रयोग हुने सबै प्रकारका सामग्री सहजताका साथ सर्वसुलभ मूल्यमै उपलब्ध गराइन्छ त्यो पनि एउटै छानामुनी । ताकि यहाँ आउने ग्राहकले सबै सेवा एकै ठाउँबाट पाउन सक्नु अनि अरु ठाउँभन्दा दुईचार रूपैयाँ सस्तो होस् ।

'सस्तो बजार' कहिलेबाट शुरु हुन्छ ?

- कोरोना भाइरस कोभिड-१९ को संक्रमणका कारण हामीलाई केही समय पछि धकेल्यो । हुन त हामीले यो बजार पहिला नै सुरु गर्ने सोच बनाएका थियौँ । तर, विश्वभर महामारीको रूप लिएको कोरोना भाइरसको संक्रमण नेपालमा पनि फैलिएकाले त्यो सम्भव हुन सकेको थिएन । अब विस्तारै अवस्था सहज हुँदै जाँदा त्यसकारण असार १० गतेबाट हामी सेवा सुरु गर्छौँ । लकडाउनका कारण हामीलाई आवश्यक सामग्री उपलब्ध हुन कठिन परिस्थिति थियो । तसर्थ, हामीले सोचेको समयमा यो बजार उदघाटन गर्न सकेौँ । अब यही वृधवारबाट सेवा सुरु हुन्छ ।

यस्तो बजार राजगढमा आवश्यक छ ?

- आवश्यकता महसुस गरेरै यसखाले बजारको अवधारणा अघि ल्याएको हो । म यहीको स्थायी वासिन्दा । यहाँको समस्या मैले वर्षौँदेखि देखेको भोगेको छु । हाम्रो घरपरिवारमा पनि आवश्यक सामग्री खरिदका लागि भारतको दिग्घलबैक, पानीट्याङ्की, नक्सलबारी, शिवगढीसम्म पुगेको हिजोको दिन मैले भुलेको छैन ।

म जस्ता हजारौँका परिवार भारतीय बजारमा आश्रित छन् । उनीहरू दुई पैसाको लोभमा भारतका विभिन्न बजारमा पुगेर आवश्यक सामग्री खरिद गरे पनि त्यो दिनको आम्दानी हिसाब गर्दैनन् । सामान्यतया, दैनिक जनमजदुर गर्ने मानिसले पनि अहिलेको समयमा पाँच सयदेखि एक हजार रूपैयाँ कमाउँछ । तर, सामग्री खरिदका लागि भारत जानु पर्‍यो भने त्यो दिन त्यसै विच्छ । हुन सक्छ नेपालमा भन्दा एक दुई सय रूपैयाँ सस्तोमा भारतमा मालसामान पाइएला । तर, त्यो दिनको हाँजिरा जोड्ने हो भने उल्टै घाटा छ । बरु यही भारतीय बजारको भन्दा पनि एकदुई रूपैयाँ सस्तो सामग्री उपलब्ध गराउन सक्थो भने कमसेकम आफ्ना ठाउँका दाजुभाइले विहान घरमा चिया खाएर बजार भदैं दिनभरि काममा त जान पाउँछन् । यही सोचका साथ हामीले यहाँ अट गरेरै सस्तो बजार सञ्चालन गर्न लागेका हौँ ।

लक्षित वर्ग को हुन् ?

- हामीले राजमार्ग दक्षिण र माई पूर्वका सबै नागरिकलाई लक्षित गरेका छौँ । हुन त हामीले राजमार्ग उत्तरबाट यहाँ सामग्री खरिदका लागि आउने नहुने भनेका त होइनौँ । तर, समयको बचत गर्न सक्नुपर्छ । प्रत्येक मिनेटलाई ख्याल गर्दै आर्थिक उपार्जनको वाटोमा समय खर्च गर्नुपर्छ । त्यसो गर्न सकेको खण्डमा हाम्रो आर्थिक पक्ष सबल हुन्छ । राजमार्ग उत्तर पनि हामीले यसखाले बजार सञ्चालन गर्ने सोच राखेका छौँ । हेरौँ सबैको माया र सद्भाव भयो भने विर्तामोडलाई लक्षित गर्दै त्यहाँ पनि एउटा सुपरमार्केट खोल्ने सोच छ । पहिला राजगढबाट सेवा सुरु गर्ने त्यसपछि बाहिर नजर घुमाउँछु । पहिला आफ्नो ठाउँमा सेवा दिएर बाहिर निस्कने सोच बनाएको छ । राजगढमा यसखाले काम गर्न लाग्दा सबैको साथ र सहयोग पाएकाले हामी थप उत्साहित भएका छौँ । हाम्रो सेवा र सुविधाले सबै ग्राहकलाई खुशी पार्दै सबै भन्दापसिलोलाई राजगढ आउने वातावरण सिर्जना गर्दैछौँ ।

कतिको लागतमा खोल्नु भएको हो नि ?

- लगानीका हिसाबले ठूलै 'भोलियम' छ । यति उति भन्नुभन्दा पनि सेवाभावका साथ गरिने व्यापार भएकाले यसलाई लगानीसँग मात्र तुलना नगर्ौँ ।

सञ्चालक कति जना हुनुहुन्छ ?

- बाहिरका सञ्चालक हामीले राखेका छौँ । हामी दाजुभाइ छौँ । हाम्रो परिवारले नै यहाँको सबै कारोवार हेर्छ ।

अरु बजारभन्दा यो बजारको फरक विशेषता के-के हुन् ?

- सामान्य अर्थमा भन्नुपर्दा हामीले अहिलेसम्म बजारलाई ठाउँ विशेषता रूपमा मात्रै हेरेका छौँ । जस्तो कि विर्तामोड, धुलावारी, चन्द्रगढी, भद्रपुर, दमक, यही राजगढ, धैलाडुब्बा । तर, बजार भनेको एक सामाजिक व्यवस्था हो जसले क्रेता तथा विक्रेताहरूले एकअर्काको बीचमा सूचना आदान प्रदान गरी स्वेच्छिक रूपले वस्तु तथा सेवाको विनिमय गर्ने गर्दछन् । अर्थशास्त्रले पनि बजारलाई परिभाषित गरेको छ- बजार शब्दले ती सम्पूर्ण क्षेत्रहरू जनाउँछ जहाँ क्रेता र विक्रेताबीच स्वतन्त्र तथा प्रतिव्योगीतापूर्ण सम्बन्ध हुन्छ र ती सम्पूर्ण क्षेत्रमा कुनै वस्तुको मूल्य, सामान साथै ती वस्तु छिटो र सजिलै उपलब्ध हुन्छ जसलाई बजार भनिन्छ । त्यही अर्थशास्त्रको परिभाषाभित्र रही हामीले यहाँ ठाउँ विशेषलाई लक्षित नगरी घरायसी सबै सामग्री एकै ठाउँमा पाउने गरी सस्तो बजार नामाकरण गरेका छौँ । यहाँ ग्राहकको रोजाइमा निश्चित रकममा आफूले खोजेको सबै सामग्री पाइन्छ ।

सस्तो बजारको नाममा एउटा सामानमा केही प्रतिशत छुट दिएर अर्कोमा दोब्बर रकम लिने दाजु त होइन ?

- त्यस्तो कसरी हुन सक्छ । हाम्रो लक्ष्य भनेको सेवासहितको व्यापार हो । पैसा नै कमाउनु थियो भने म विदेशमा नै रमाउने थिए नि । साउदी अरबमा रहेको विश्व प्रशिद्ध कम्पनी लुलुको म्यानेजर हुँ । मलाई के कुराको अपुग थियो मैले नेपालमा आएर दुःख गर्नलाई । तर, आमा बुवा, आफू जन्मिएको ठाउँको ठाउँ, आफ्नो देशभन्दा अर्को ठूलो के कुरा हुनसक्छ र । क्षणिक सुखमा रमाउनुभन्दा विदेशमा सिकेको सिपलाई स्वदेशमा लागानीसहित सेवा गर्ने उद्देश्य राखेर यो बजार सञ्चालन गर्न लागेको हो । मैले पैसा धेरै भएर यस्तो कार्य गर्न लागेको होइन । बैकबाट लोन लिएर नै कारोवार गर्ने हो । तर, सिस्टम बसालेर विदेशीशैलीमा काम गर्न खोजेको हो । लुलु कम्पनीमा रहँदा मैले विश्वका ठूला-ठूला र प्रसिद्ध कम्पनीको व्यापार गर्ने तरिका हेरेको छु । त्यो अनुभव छ मलाई ।

सेवासहितको व्यापार गर्दा कुनै दिन घाटा हुँदैन । बरु उल्टै सहायुभूति र सद्भाव पाइन्छ । तपाईं आफैँ भन्नुहोस् त एकघण्टक ग्राहकको मन दुखायो भने फेरि फर्किएर तपाईंको पसलमा त्यो व्यक्तित्व जीवन भर सामान किन्न आउँछ । तसर्थ, ग्राहकसँग मितव्ययी व्यवहार गर्दै अगाडि

बढ्ने हो । हामीले यहाँ बजार सञ्चालन गरेपछि कुनै हामीले विक्री गरेको सामग्रीमा कुनै पनि ग्राहकले गुनासो मात्रै गरे भने पनि हामी अर्को सामग्री एक रूपैयाँ नलिई फिर्ता दिन्छौँ । त्यो अट र हिम्मत गरेर दीर्घकालीन सोचका साथ बजार सञ्चालनको तयारी गरिएको हो । अर्क हामीले यहाँबाट विक्री गरेको सामग्रीको मूल्यभन्दा अन्त खरिद गरेको सामग्रीको मूल्य कम भएको पाइएमा त्यसको पनि १० प्रतिशत कम मूल्यमा ग्राहकलाई हामी सामग्री दिएर पठाउँछौँ ।

अनि कसरी सम्भव छ त यहाँले भने जस्तो ?

- सम्भव छ । त्यही सम्भव भएर त यस्तो कार्यमा हात हालेको । व्यापारको पोलेसी आ-आफूले हुन्छ । दुई रूपैयाँ लगानी गरेर चार रूपैयाँ कमाइ हाल्ने मेरो लक्ष्य होइन । सेवासहितको व्यापार गर्ने मेरो लक्ष्य हो ।

लकडाउनले सबै क्षेत्र डामाडोल छ यहाँ चाँहिँ सस्तो बजारको कुरा गर्दै लगानी गरिरहनुभएको छ कतिको जोखिम छ लगानी सुरक्षित गर्न ?

- अहिले लकडाउनको समयमा आफू र अरुलाई सुरक्षित राखी खासगरी खाद्यान्न सामग्री र अन्य घरायसी सामग्रीको पूर्तिका लागि यो बजार सञ्चालन गर्न लागेको हो । हाम्रो सानो प्रयासले यस क्षेत्रका सबै नागरिकलाई फाइदा पुग्छ भन्ने हामीले विश्वास लिएका छौँ ।

सामो समय विदेश बस्नु भएको छ । व्यापारमा विदेशी अनुभव त होला, तर स्वदेशमा त अनुभव छैन नि यहाँको । अनि, व्यापार फस्टाउला त ?

- बाहिर देशको तुलनामा हामी नेपाली व्यापार मात्र होइन हेरेक कुरामा छुट्टै छौँ । विदेशमा सिकेको सिपलाई यहाँ सदुपयोग गर्दा हुन्छ भन्ने पूर्ण विश्वासका साथ यो काम थालेको हो । त्यसैका लागि राजगढमा छुट्टै संपिड मल स्थापना गरेको हुँ । यहाँको व्यापारको अनुभव नभए पनि विदेशी अनुभवलाई गहिरोर अध्ययन अनुसन्धान गरेको छु । यहाँको पॉन्सि भाइले हेर्ने हो । दाजुभाइको संयुक्त प्रयासमा थालिएको व्यवसाय सफल हुन्छ । यो मात्रै होइन कोरोना भाइरसको संक्रमण हटेर लकडाउन खुकुलो हुँदै गए दोस्रोसम्ममा भाइभैतीभन्दा पनि बढी बढी ठाँले अर्को पनि बजार सञ्चालन गर्ने लक्ष्य छ । तर, यहाँहरूको साथ र सहयोग निरन्तर आवश्यक छ । यहाँहरूले सहयोग गर्नुहुन्छ भन्ने आशा र भरोसामा नेपालमा त्यो पनि आफूले ठाउँमा लगानी गर्न विदेशबाट फर्किएको हुँ । अवरस दिनहोस् तपाईंहरूले सोचेको भन्दा हाम्रो सेवासहितको व्यापार गर्न सक् ।

सम्पर्कमा रहेकाको पीसीआर परीक्षण

काँकरभिट्टा, असार १ । मेचीनगर-६ को होम क्वारेन्टिनमा बसेका ३३ वर्षीय पुरुषमा कोरोना संक्रमण पुष्टि भएसँगै सोमावारदेखि उनीसँग सौम्य सम्पर्कमा रहेकाहरूको स्वस्थ परीक्षण शुरु गरिएको छ ।
भारतको युपिवाट गत जेठ ३० गते काँकरभिट्टा आएर आफूले घरमा बसेका पुरुषमा कोरोना संक्रमण फेला परेको थियो । हाल उनको पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालय आइसोलेसन सेन्टर सुन्दरहरेचा गोठामा मोरडमा उपचार भइरहेको छ ।
मेचीनगर नगरपालिकाको सक्रियतामा स्वास्थ्य कार्यालय भापा र मेचीनगर स्वास्थ्य शाखाका स्वास्थ्यकर्मीहरूले ती

पुरुषका एकाघरका सदस्य सात जनासहित २२ जनाको पीसीआर विधिबाट परीक्षणका लागि थ्रोड स्वावको नमूना संकलन गरेको हो ।
संकलन गरिएको नमूनालाई परीक्षणका लागि प्रादेशिक प्रयोगशाला विराटनगर-१ नम्बर प्रदेशमा पठाउने स्वास्थ्य कार्यालय भापाका कार्यक्रम अधिकृत जीवन चौलागाईंले जानकारी दिए । ती सबै रिपोर्ट आएपछि बाँकी के गर्ने भने विषयमा योजना नभइने उनको भनाई छ ।
जिल्लाको टोलीमा चौलागाईंसहित ल्याब टेक्निसियन चन्द्रशेखर यादव सिनियर अहेव दीपक सापकोटा, स्वास्थ्य शाखा मेचीनगरकाका संयोजक शशीकला

राई, सिनियर अहेव लेखनाथ खतिवडा ल्याब टेक्निसियन कमला राजवंशी लगायतको स्वास्थ्यकर्मीहरूको टोलीले थ्रोड स्वावको नमूना संकलन गरेको थियो ।
मेचीनगर-६ का ३३ वर्षीय ती पुरुषसहित ५ नम्बर वडाको बालकल्याण माविको क्वारेन्टिनमा बसेका ३० वर्षीय पुरुषमा संक्रमण देखिएको थियो । उनी पनि भारतबाट आएको थ्रोतले जनाएको छ । दुवै जनाको असार ३ गते पीसीआर परीक्षणका लागि नमूना संकलन गरी प्रादेशिक प्रयोगशाला १ नम्बर प्रदेश विराटनगर पठाइएकोमा आइतबार पीसीआरको रिपोर्ट पोर्जिटिभ आएको बताइएको छ ।

अर्जुनधारा नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
शनिश्चरे, भापा प्रदेश नं. १ नेपाल

संधियार नाममा जारी गरिएको सात दिने सूचना

साविक पाराखोपी-२, गाविस वडा नं. हाल अर्जुनधारा नगरपालिका वार्ड नं. ७ बस्ने खगेन्द्रप्रसाद उप्रेती निजका नाममा दाराँ कायम रहेको तपशिल बमोजिम जग्गा भवन निर्माण नक्सा पास तथा निर्माण कार्यको अनुमति पाउँ भनी निवेदन तथा घर नक्सा पेश गर्नु भएकोमा तप्राई संधियारको उपस्थिति नरहेकोले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७२को दफा ३१को उपदफा 'क' प्रयोजनका लागि यो सात दिने सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

तपशिल	१) पूर्वतर्फ श्री गणेश थापा	२) पश्चिमतर्फ श्री बाटो
उत्तर तर्फ श्री दिनेश ठाकाल	४) दक्षिणतर्फ श्री ओमबहादुर अधिकारी	

जग्गा रहेको स्थान	कि.नं.	क्षेत्रफल	नक्सा नं.	सर्जित	प्रकाशित
अर्जुनधारा-७	३४३१	०-०-११	२१०८	२०७६/११/१५	२०७७/०३/०८

बिना अपरेशन सफल उपचार

दक्ष एवम् अनुभवी डाक्टरहरूद्वारा दैनिक चेकजाँच तथा सफल उपचार ।
उपचार हुने समस्याहरू :-
- कम्मर, गर्दन दुख्ने, घुडा दुख्ने, नसा च्यापिएको, शरीर भ्रमरफुमाउने
- बाइराइड, कोलेस्ट्रॉल, ग्याष्ट्रिक, कब्जियत
- पायल्स, फिस्टर, फिस्टुला, गिनास, सुगर, प्रोस्ट
- बाल्मी, जफिडस, छातीको दाग, मृगीलाको पत्थरी, एलर्जी, डण्डीफोर
- महिला तथा पुरुषका गुप्ता रोगहरू, माइग्रेन, अल्मिडा, प्रोस्टेट
- बाघ घुरिक एसिड, कुम जाग भएको
- प्यारालाइसिस, मुच्च बाधिएको आदि ।

बिर्ता आयुर्वेद एण्ड फिजियोथेरापी सेन्टर

(अष्टाद आयुर्वेद फार्मसी) अदुवा खोला पुल पश्चिम हाडुवेको दक्षिण पट्टी बित्तमोड-४, भापा
फोन नं ०२३-५४४६६६/९८०६००३३३/९८४२७१६५८

नेपाल विद्यार्थी संघ जिल्ला कार्य समिति भापाको विज्ञप्ती

नेपाल विद्यार्थी संघ राष्ट्रियता लोकतन्त्र, समाजवाद विद्यार्थी एकतालाई मूल आदर्श बनाइ विवेक र विद्यार्थीको प्रतिक कलम साथै विद्रोह र क्रान्तिको प्रतिक मसाल अर्कित फण्डा बोकी निरन्तर रुपमा विद्यार्थी हकहित अधिकार शैक्षिक र सामाजिक परिवर्तनका लागि अनवरत संघर्ष र क्रान्ति गर्दै आएको गौरवमय इतिहास बोकेको विद्यार्थी सगठन रहेको सर्ववित्ति छ ।
भापा जिल्ला मेचीनगर-१२ चारआली सडकी गण्डौ पूर्व माईलावारीमा सञ्चालन हुन लागेको दन्तकाली (आइडल) स्कूल व्यापक प्रचार-प्रसार गरी सञ्चालनमा ल्याउन लागेको अवस्थामा मे.न.पा. शिक्षा शाखामा बुद्धदा उक्त नामको स्कूलको कुनै अभिलेख नभएको कुरा जानकारी प्राप्त भएको र सो संबन्धमा मिति २०७७/०१/२१ गतेको च.नं. ३९८१ द्वारा सञ्चालकहरूलाई कुनै पनि शैक्षिक गतिविधि नगर्न/नगराउन र अभिभावक तथा विद्यार्थीहरूलाई उक्त विद्यालयमा भर्ना नगर्न/नगराउन पत्रद्वारा जानकारी गराइ सकेको साथै २०७७/०१/२९ गते मे.न.पा. प्याब्लसनद्वारा च.नं. २२/२०७६ को प्रेस विज्ञापितद्वारा सञ्चालकहरू अभिभावक, विद्यार्थी तथा सम्बन्धित निकायको ध्यानाकर्षण गराउँदै निम्न विधि तथा प्रक्रिया पूरा नगराई अस्वस्थ शैक्षिक गतिविधि नगर्न/नगराउन सम्बन्धित सबैमा जानकारी गराइ सकेको बुझिएको छ । अभिभावकहरूको उजुरीको आधारमा मे.न.पा.बाट अनुगमन समिति तयार गरी स्थलगत अनुगमन गर्दा दन्तकाली इडुलिस स्कूलको नामबाट शैक्षिक गतिविधि गरिरहेको पाइएको भनी प्रतिवेदन बुझिए अनुसार पुनः २०७७/०३/०३ गते च.नं. ४५५७ को पत्रद्वारा उक्त विद्यालय स्थानान्तरण नभएको प्रमाणित भइसकेपश्चात उक्त स्कूललाई कानूनी प्रक्रिया पूरा नगरी २०७७ सालको शैक्षिक सत्रमा कुनै पनि शैक्षिक गतिविधि नगर्न तथा नगराउन हुन भनी सबैमा जानकारी गराइएको तथा पत्रपत्रिकाहरूमा समेत समाचारहरू प्रकाशन भएपश्चात नै वि.संघ भापाको गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको हुँदा उक्त शैक्षिक संस्थाको नामबाट कानूनी प्रक्रिया पूरा नभएसम्म कुनै पनि शैक्षिक गतिविधिहरू नगर्न/नगराउन सम्बन्धित सबै पक्षमा नै वि.संघ भापा अपिल गर्दछ । साथै दमक न.पा. सरस्वती माविको सरकारी जग्गामा गडमदर एकाडेमी स्कूल सञ्चालनमा रहेको विभिन्न अनलाइन मिडिया मार्फत जानकारी भएको हुँदा सो सरकारी जग्गाबाट उक्त प्राइभेट स्कूललाई तत्काल अन्यत्र सारी सरकारी स्कूलको जमिन खाली गर्न नै वि.संघ भापा जोडदार माग गर्दछ । यदि विद्यार्थीहरूको भविष्यमाथि जानी-जानी खेलवाड भएमा विद्यार्थीहरूको पक्षमा जुनसुकै कदम चाल नै वि.संघ बाध्य हुनेछ । यसबाट पर्न जाने क्षतिको जिम्मेवार सञ्चालकहरू स्वयम् हुनुपर्नेछ ।

राजेन्द्र उप्रेती
सभापति

वर्गीकृत विज्ञापन

आवश्यकता

सेक्युरिटी गार्ड:- ४० जना (महिला/पुरुष)
यहाँ नि:शुल्क सेक्युरिटी ट्रेनिङ गराइन्छ ।
सेमेन स्टार सेक्युरिटी
सर्मिस प्रा.लि. बित्तमोड भद्रपुर रोड
०२३-५४३२००३/५४६६१४,
९८०१४९६६४०, ९८०१४९६६४१,
९८२२६७३२५५

साम्रा सेफ्टी ट्याङ्की तथा ढल सरसफाई

भापामै पहिलोपटक भ्याकम सिस्टमको ठूलो र सस्तो ढल तथा सेफ्टी ट्याङ्की सरसफाईको लागि हामीलाई सम्मन्तहोस् ।

साम्रा सेफ्टी ट्याङ्की
सम्पर्क: ९८२४९८११७४, ९८४४६४७०६७
९८०६०८३०७६, ९८६२६४८२८२

सेफ्टी ट्याङ्की तथा ढल सफाई

अत्याधुनिक ट्राबो (Trabo) प्रविधि सिस्टमको ठूलो ट्याकीबाट सस्तोमा इन्चार्जहित हजुरहरूको सेफ्टी ट्याकी सरसफाई गर्नु परेमा हामीलाई सम्मन्तहोस् ।
घट्ट फोटो भेट्ट सेवा

सम्पर्क: ०२३-५५०६२०
९८४२६५५७००, ९८०४९३६१००,
९८०७९३०७४०, ९८१७९२९३९४

हाडजोर्नी तथा नसाका समस्याहरूको सफल उपचार

पूर्वाञ्चलकै पहिलो तथा एकमात्र फरक चिकित्साको उपचार स्पार्क पूर्वाञ्चल अस्पताल बित्तमोड भापामा हाडजोर्नी तथा नसाका विरामीहरूको सफल उपचार ।
जोँच तथा उपचार हुने समस्याहरू :-
- गर्धन, ढाड, कम्मर दुख्ने, डिस्क प्रोत्र्याप्स, नसा च्यापिएको, हड्डी खिइएको
- बाघ रोग, घुरिक एसिड बढेको, आर्थराइटिस, जोर्नी दुख्ने, जोर्नी जाग भएको
- शरीर भ्रमरफुमाउने, पोन्ले, नाटो हुने, कान्मे,
- प्यारालाइसिस तथा हिड्न गाह्रो हुने शरीरको एक वा दुई भाग नचल्ने, मुच्च बाधिएको विरामीलाई भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ ।
- प्यारालाइसिस भएक तथा हिड्न नसके विरामीका लागि अस्पतालमा भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ ।

स्पार्क पूर्वाञ्चल अस्पताल, कनकाई रोड

नेपाल टेलिकम पूर्व बित्तमोड, भापा (फोन नं ०२३-५४०१२३, ९८०३३५४६१९)

पूर्वाञ्चलकै सबैभन्दा ठूलो डिपार्टमेन्ट स्टोर

गोरखा डिपार्टमेन्ट स्टोर

हाइया विशेषताहरू :-
- अण्डरग्राउण्ड फ्लोरमा : ताना तरकारी तथा फलफूल
- ग्राउण्ड फ्लोरमा : खाद्यान्न तथा पेय पदार्थ
- पहिलो तलामा : कस्मेटिक्स, किचन वेयर, स्टेनारी
- दोस्रो तलामा : इलेक्ट्रोनिक्स सामानहरू
- तेस्रो तलामा : जुत्ता-चप्पल, छाता क्याडकेट, गलैचा
- चौथो तलामा : सटिङ, सटिङ लगायतका सेडिङ तथा जेट्स आइटम
- पाँचौ तलामा : बेदी आइटम
- छैठौ तलामा : गोरखा किचन

गोरखा डिपार्टमेन्ट स्टोर

धरानरोड, इटहरी, सुनसरी फोन नं. ०२५-५८३२५४

मेध (वु. वे. वो. ला. लि. लु. ले. लो. आ.) -
मेहनत गर्दा आम्दानीका नयाँ स्रोत फेला पार्नेछन् ।
श्रमको उचित मूल्यांकन हुनेछ ।
लाभांश बढ्नाले ऋणमोचन हुने सम्भावना छ ।
बुध (इ. उ. ए. ओ. बा. बि. बु. वे. बो.) -
मध्याह्नपछि इप्याँ गर्नेहरूले फसाउन सक्छन् ।
आफन्तहरू टाँडिने छन् ।
फजुल खर्च बढ्न सक्छ ।
मिथुन (का. कि. कु. घ. छ. झ. के. को. ह.) -
समयमा आलस्य गर्दा पछि धोका पाइनेछ । अर्थ

कन्या (टो. प. पि. पु. ष. ण. ट. पे. पो.) -
श्रमको उचित मूल्यांकन भए पनि प्रतिफल हात पार्ने केही समय लाग्नेछ ।
लाभांश अरूका लागि खर्चनुपर्ने स्थिति आउन सक्छ ।
तुला (र. रि. रु. रे. रो. ता. ति. तु. ते.) -
चुनौतीहरू पन्छाउँदै चिन्ताएको काम बनाउन सकिनेछ ।
रोकिएका काम सम्पादन हुनेछन् भने मेहनतले जिम्मेवारी पनि दिलाउने छ ।

बृश्चिक (तो. ना. नि. नु. ने. नो. या. यि. यु.) -
प्रयत्न गर्दा लक्ष्यमा पुग्न सकिनेछ ।
प्रतिक्षित नतिजाले उत्साह जगाउनेछ ।
समुदायको हितमा राम्रै काम गर्न सकिनेछ ।
धनु (रो. यो. म. मि. मु. घ. फा. ट. ठे.) -
कीर्तिमाना काम गर्ने समय छ ।
सहयोगीहरूले पनि हिम्मत दिलाउने छन् ।
व्यापारमा राम्रो फाइदा हुनेछ ।
मकर (मो. ज. जि. सि. सु. से. खो. गा. गि.) -
अरूका लागि समय खर्चनुपर्ला ।
नयाँ काममा हात

हाल केही समय पखनुहोला ।
परिस्थितिने चुनौतीहरू निम्त्याउला ।
कुम्भ (मू. मे. मो. सा. सि. सु. से. सो. दो.) -
गोपनीयतामा विशेष ध्यान पुऱ्याउनुहोला,
दिउँसोदेखि सहयोगीहरूले साथ दिनेछन् भने भाग्यले विभिन्न अवसर जुराउनेछ ।
मीन (दि. दु. श. भ. ज. दे. दो. घ. धि.) -
काम देखाएर अरूको मन लोभ्याउन सकिनेछ ।
दाम र प्रतिष्ठा कमाउने बेला छ ।